

NHÀ MÁY CỐC HÓA

Nơi có những HẠT VÀNG tinh luyện

● THỦY MINH

Gần 50 năm ra đời, đến nay, Nhà máy Cốc hóa vẫn là đơn vị dẫn đầu trong sản xuất cốc luyện kim trong cả nước, các sản phẩm của nhà máy được quản lý bởi Hệ thống quản lý theo tiêu chuẩn quốc tế ISO 9001:2008. Nửa thế kỷ qua, nhờ đôi bàn tay và khối óc của người thợ luyện cốc, những “hạt vàng” tinh luyện vẫn lần lượt ra đời, góp phần quan trọng vào quy trình vận động của một cỗ máy sản xuất gang thép lớn có uy tín ở miền Bắc và cả nước...

Bừng sáng những buồng cốc

Cách đây 50 năm, trên công trường khu Gang thép Thái Nguyên, sau 90 ngày khởi công sấy lò, nâng nhiệt độ từ 25°C đến nhiệt độ tiêu chuẩn, sáng ngày 20/12/1964, một hồi còi dài của xe dập cốc báo hiệu mẻ cốc đầu tiên rục rở ra lò trong tiếng hò reo vang dậy của hàng ngàn người đã đổ bao mồ hôi, công sức cho làn khói trắng cuộn cuộn tung bay trên bầu trời Việt Bắc. Tinh thần lao động sáng tạo, vượt qua mọi khó khăn, vướng mắc về kỹ thuật, làm chủ khoa học công nghệ của những người thợ luyện cốc đã ngày càng được vun đắp và trưởng thành vững mạnh, đồng hành cùng đất nước đi qua hai cuộc chiến tranh và đến hôm nay, tinh thần ấy không ngừng được phát huy.

Trong suốt quá trình vận hành, Xưởng luyện Cốc, tên gọi tiền thân của Nhà máy

Cốc Hóa đã trải qua những giai đoạn khó khăn về kỹ thuật tưởng chừng như không thể giải quyết nổi. Đó là nhiều lần hạ nhiệt độ lò luyện cốc để di chuyển, sơ tán đến nơi an toàn trong giai đoạn chiến tranh chống Mỹ, rồi sau lần khai công lần thứ ba vào ngày 12/9/1973, cốc lại ra lò nhưng với công nghệ sấy lò bằng thể rắn thay cho bằng thể khí. Rồi tiếp đến việc đưa than nội địa, chủ yếu là than Phấn Mễ vào trong phối liệu luyện cốc. Tuy nhiên, nói tới sự thông minh, năng động “ứng bất biến, dĩ vạn biến” của đội ngũ CBCNV luyện cốc, không thể không nhắc tới sự kiện hợp long giữa nửa hệ lò cốc phía Đông với nửa hệ lò phía Tây vào ngày 20/7/1999, tạo thành hệ lò 45 buồng than hóa hoàn chỉnh đưa vào sản xuất thắng lợi. Sửa chữa lò cốc là công việc hết sức phức tạp và đặc biệt phức tạp hơn khi ta vừa sản

xuất vừa sửa chữa, trên thế giới chưa nước nào làm như vậy. Đặc biệt là việc đấu nối 2 phần hệ nửa lò Đông và Tây với nhau.

Viết thêm nhiều chiến công mới

Bước sang giai đoạn mới, những năm gần đây, ngoài cốc luyện kim, Nhà máy Cốc Hóa đã nghiên cứu, phát triển thêm một số sản phẩm mới như dầu cốc thô, dầu phòng mục, nắp ta len tạp, nhựa đường, bitum, dầu phòng mục sạch, nắp ta len tinh, thép cán các loại... Trong 10 tháng đầu năm 2013 hầu hết các chỉ tiêu sản xuất đều vượt so với kế hoạch đề ra, dầu cốc thô đạt 4.193 tấn, vượt 4,84% kế hoạch; Dầu phòng mục đạt 1.313 tấn, vượt hơn 75% kế hoạch; Nắp ta len tạp đạt 89 tấn, vượt hơn 60% kế hoạch; Nhựa

đường và Bitum đạt 2.725 tấn, vượt 16% kế hoạch; dầu phòng mục sạch 1.162 tấn, vượt 93% kế hoạch; Nắp ta len tinh 65 tấn, vượt 62% kế hoạch... Nói đến thợ luyện cốc không thể không nhắc tới những thành công trong sáng kiến cải tiến kỹ thuật, nhờ đó có tác dụng giảm giá thành sản phẩm. Trong 3 quý đầu năm 2003, Nhà máy đã tiết kiệm nguyên nhiên vật liệu và giảm giá thành sản phẩm đạt số tiền là hơn 2,7 tỷ đồng; 6 tháng đầu năm đã công nhận 27 sáng kiến cải tiến kỹ thuật với giá trị làm lợi là 184 triệu đồng. Đặc biệt, trong 10 tháng đầu năm 2013, Nhà máy Cốc Hóa duy trì sản xuất cốc luyện kim đạt hơn 113.000 tấn. Từ ngày 22/10/2013, Nhà máy thực hiện tăng kế hoạch tổng cốc

từ 60 buồng lò/ngày đêm tăng lên 65 buồng. Đến ngày 2/11/2013 tăng lên 66 buồng lò/ngày đêm với chu kỳ kết cốc là 16h22. Bên cạnh đó là áp dụng các giải pháp kỹ thuật như nghiên cứu thay đổi vật liệu búa máy nghiền để giảm sự mài mòn đầu búa, giám chi phí, quá trình vận hành điều chỉnh cỡ hạt nghiền đảm bảo ổn định, nâng cỡ hạt nghiền mịn lên 81-83%....

Bức tranh về người thợ luyện cốc hiện đại đang ngày càng được hoàn thiện bởi những nét vẽ từ chính đôi bàn tay chai sạn và khối óc trác tuyệt của họ. Chính họ đã và đang tô thắm hơn nữa truyền thống vẻ vang của 50 năm truyền thống người công nhân luyện cốc

■

Bùng sáng buồng cốc